

interim in pulmonum, cordis, iecoris, uentriculi, lienis & renum affectibus, uenam in cubito non Hippocrates solum, sed omnis medicorum chorus fecit. Caterum quoniam Epistola nuper commemorata, hæc prolixius cum aliquot alijs paradoxis persequitur, cauæ uenæ distributionem deinceps non interrupta sermonis serie aggrediar. ne mihi præter ueræ hominis historię narrationem in hoc negotium augeam, ut ubi à Galeno dissentendum est ascribam, ipsiusq; sententiam uerbis aliquot refellam: & ne propter meam in eum pietatem, etiam prolixè mihi uenia petenda sit, quo rabularum animos leniam, quos miras excitaturos nouitragœdias, si semel atque iterum Galenum purgare, & friuolis quibusdam ratiunculis ab errore uindicare poterunt, parum solliciti, quod tot innumeris locis ipsius placita à ueritate dissona certò (quantum uis interim inuitus) ostendam. Hactenus enim non semel expertus sum, quàm eius modi homines apud dissectionum imperitos gloriari soleant, quum rationem aliquam excogitassent, qua Galenus excusari, aut ut ipsi loquuntur, cum ostensa à me parte concordari possit. Quàm turpiter uerò se tum postea in publicis sectionibus dederint, quum suos Achilles mihi proponerent, ipsi probenorunt. Vena igitur caua, postquam sine pari uenam à se diduxit, ad iugulum recta sub pectoris ossē descendit, membranis thoracem intersepiens ele-ganter sustulsa, molleq; & glandosum corpus hic in iugulo passim adstratum obtinēs, quod Græci *δυαὴν*, Latini uerò communi glandularum nomine glandium uocant. Est autem glandium id in elatissima thoracis sede exstructum, ut ab omni noxa frequentissimas uasorum distributiones hic supēnas, immunes seruet. Vena enim caua inibi primum in duos infignes truncos disscinditur, à quibus omnes uenæ cauæ partis ad elatiora corporis porrectæ soboles pendent. A sinistro namq; trunco, quemadmodum & à dextro, grandis uena promittitur, quæ primæ thoracis costæ innixa postquam aliquot à se dispartitram os, sub clauiculæ axillam properat. Ab huius etenim radice exilis uena enascitur, deorsum per costarum radices ad tertiam usque costam exporrecta, & exiguas soboles tribus superioribus costarum interuallis, aliquando duntaxat duobus, deriuans. Præfens uena non semper ab eius quæ axillam petit radice pronascitur, uerum nonnunquam à caua priusquam in duos illos grandes truncos bipartitur, principium ducit. Quin etiam interdum hanc penitus abesse obseruaturus es, aut araneæ filorum modo prætenuem, quum breuiora illarum costarum interualla ab ipsis incubente uena quæ axillam petit, aliquando autem à uenæ parientis propaginibus (idq; potissimum in dextro latere) satis nutriti assument. Ab anteriori sede illius magnæ in iugulo bipartitionis, duæ prodeunt uenæ, quæ introsum ductæ, ad elatiorem pectoris ossis sedem contendunt, & sub pectoris ossē deorsum perreptantes numerosas à se diffundunt soboles. Sinistra (quod & de dextra subauditum uelim) secundum læuum pectoris ossis latus, ubi costarum cartilagines ipsi coarctantur, decliuis ad abdominis superiora tendit, in progressu ad sex superiorum septem costarum interualla singulas propagines distribuens, quæ ad terminum ossis costarum ubi uenæ coniuge carentis ramos cessare diximus, finiunt. Quemadmodum uerò à ramis uenæ parientis, propagines extra thoracis amplitudinem ad musculos costis instratos excidere relatum est, sic quoque à uenis ad cartilaginum interualla disseminatis, ramuli notatu digni in musculos pectori incumbentes, ipsasq; adeo mamillas propagantur, si modo ad has à uenis pectoris ossi exporrectis, furculi deriuentur. Porro quod ex uenis sub pectoris ossē deductis reliquum adhuc est, ad latus mucronatæ cartilaginis deorsum in carnosam rectorum abdominis musculorum partem distribuitur. Venæ enim è thoracis amplitudine prolapsæ, sub rectis musculis ad mediam usq; abdominis sedē feruntur, ramulos quosdam in proximas partes utrinque transmittentes. Quorum præcipuus ad abdominis cutem subit, atque oblique secundum costarum cartilaginum terminos propagatus, in gracillimas et capillorum modo subtiles uenulas exhauritur. Ceterum insigniores uenarum rami, sub rectis musculis exporrecti, in plures furculos supra umbilici sedem cessant, qui rectorum abdominis musculorum substantiæ implexi, illarum uenarum terminos finesq; spectant, quas in sermone progressu, ab imo propter genitalia sursum sub rectis musculis cōscendere audies, quæ earum usus quem in menstrui sanguinis ad lactis generationem, & sanguinis item ex mamillarum sedibus ad uterum fetus enutriendi gratia reuulsionem, ipsas præbere credimus, explicabitur. Harum uenarum sub pectoris ossē reptantium originem ex anteriori mediâq; in iugulo bifurcationis sede, ut plurimum fieri animaduertes. interdum uerò eas ab axillari uenarum radicibus, postquam illæ nonnihil à iuguli medio in latera recesserāt, enatas obseruauit: quæ admodum aliquando alteram ipsarum, & præsertim sinistram ab axillari, alteram uerò ab ipsa bifurcatione pronatâ uidit: quemadmodum etiam non infrequenter occurrit ab anteriori uenæ cauæ sede, ubi in duos insignes truncos partitur, unicam pronasce, quæ sursum ad pectoris os ducta,

Quam ob rem non semper sermoni addendū ubi à Galeni placitis detinet.

Cauæ ad iugulum incoffus.

Cauæ caudicis in iugulo bipartitur.

Venæ axillarem constituentis ortus. Venæ superiora costarum interualla perrens.

Venæ sub pectoris ossē deorsum reptantes.

ducta, in duas disscinditur uenas, ac unam dextro pectoris ossis lateri, alteram sinistro exporrigit. Ab his quoque uenis secundum pectoris os deducendis, membranæ thoracis cavitatem interdiuidentes primos mutuantur furculos, ac subinde etiam à caua ubi nunc dictas promittit uenas, graciles quasdam propagines sibi uendicant, secundum totam membranarum longitudinem cum neruis septi transversi exporrectas. Quin etiam, ut et antea monui, uena parientis in membranas thoracis cavitatem intersepiens furculi accedunt, uenis quæ adherentem oculi tunicam implicant, quàm similimi. Ab his uenis etiam soboles in cordis inuolucrum, ubi membranæ thoracem intersepiens hoc continent, pertinent. Caterum uena axillam accedens priusquam è thorace prociat, non ita procul ab ipsius initio ex elatiori sede uenam utrunque amplam promittit, quæ sursum oblique in posteriora tendens, ad transversos uertebrarum ceruicis processus deducitur, & per foramina illis priuatim exculpta sursum conscendens in musculos uertebris proximè adnatos, soboles spargit. At præter illas, certo ordine & ueluti geniculatim singulas soboles unicuique foraminis neruorum exortibus in ceruicis uertebris inciso deriuat, dorsali quæ medullæ ipsi quæ adeo uertebris alimentum suppeditat. Quod uerò eius uenæ reliquum est, in caluariam contendit, peculiare sibi cum sua coniuge arteria foramen obtinens, quod ad posteriorem occipitis ossis capituli sedem excavatum antea dixi. Vbi uerò uena in caluariæ amplitudinem pergit, in secundum seu sinistram duræ cerebri membranæ sinum, uti postea audietur es diffusus, exhauritur. Præter hanc uenam, alia adhuc ab illa quæ in axillam contendit, priusquam è thoracis cavitatem labitur, ex ipsius posteriori regione principium ducit, quæ in musculos, humilioribus ceruicis & thoracis elatioribus uertebris adnatos, ac capituli dorsiq; & thoracis motibus famulantes, dispensatur. Simulatq; uerò axillam petens uena inter primam thoracis costam & clauiculam ex thoracis cavitatem progreditur, musculumq; perforat qui secundi paris dorsum mouentium alter est, non semel eam promittit uenam quæ humeralem postea uocabimus, & ilico atq; decliuis ducta glandulas in axilla ad firmam uasorum distributionem à Natura procreatas contingit, quas nunc dicam à se emitit propagines. Primum utrinque singulas promittit uenas, ad thoracis quidem anteriora unam, ad posteriora alteram. Quæ antrosum exporrigitur, in musculos à pectoris ossē & costis ad brachij os & scapulam pertingentes diffunditur, & pectoris cutem simul & mamillas frequentè admodum ramorum serie in mulieribus adit. Vena autem retrosum proficiscens in musculos cauam scapulæ sedem occupantes, uicinasq; sedes multiplici etiam sobole digeritur. Ceterum nonnunquam à priori & quæ pectus accedit uena, interdum uerò ab ipso qui in axilla consistit trunco alia grandis utrunq; uena exoritur, quæ deorsum secundum thoracis latus exporrecta, potissimum absumitur in musculum, cuius beneficio brachij decliue dorso ad mouemus. Præter hos ramos maior uena quæ in axilla habetur, exiguos ablegat furculos glandulis & membranæ, quæ inibi uasorum distributionibus eorundemq; colligationibus præfunt. Quæ autem serie axillaris uenæ reliquum in totam manum excurrat, peculiari Capite mox atque cæteras ascendens uenæ cauæ propaginis soboles absoluo, expediam. Proinde ad iugulum rursus sermone conuerso, cæteros truncorum magnæ illius in iugulo diuisionis ramos aggrediamur. Vena itaq; caua ad eum quem dixi modum priusquam pectoris ossis summum transcendat, in duos truncos diducitur, ac statim à diuisione nuper commemorata uena, quæ axillam petit, principium obtinet: quod autem alterius diuisionis illius trunci adhuc superest, à media primæ thoracis uertebræ corpore sede, cui prius innitebatur, modicè recedens, sursum extra thoracem protenditur, & simulatq; clauiculam pectoris ossis summum superauit, in duos impares ramos scinditur. Interior namque exteriori magis quàm pleriq; arbitrantur gracilior est, & secundum asperæ arteriæ latus ascendens, nonnullas uenulas in speciem capillorum exiles asperæ arteriæ conterminisq; membranæ communicat. Hæc interior censetur iugularis, quæ cum sui lateris soporali arteria uersus cerebrum fertur, ac in ascensu graciles ramulos membranulis sexti neruorum cerebri paris in collo & in faucibus etiam se primi paris neruos colligantibus digerit, uniuerso ductu soporali arteriæ ad caluariæ usque basim commissa, quod cum peruenit, in duos inæquales amplitudine ramos disscinditur, ac amplior oblique retrosum, secundum caluariæ basim ductus, caluariam simul cum quodam soporalis arteriæ ramo ingreditur, foramine utens sexti neruorum cerebri paris gratia exculpto. Quæ uerò serie in caluariæ cavitatem præfens ramus digeratur, in cerebri uasorum descriptione affatim persequar: modò autem sat erit, ad caluariæ usque amplitudinem uenas, quæ eò pertingunt, sermone deducere. Ab ampliori hoc iugularis internæ ramo, quum uti diximus in posteriora secundum caluariæ basim is contendit, propago diducitur,

Aliquot rami à uena axillâ petente sparsi priusquam brachium subeat.

Cauæ per colum caputq; series.

Interior iugularis.